

que el volta, no necessitaria d'exercicis artificials per a corregir defectes. La ineficàcia dels sistemes d'educació física de diverses teories pot provenir de dos defectes fonamentals. En primer lloc, si consisteixen en moviments artificials executats a veu de comandament, manquen de la motivació de l'interès natural que desperta l'esforç propi. I és de tal manera estreta la relació entre la psíquic i el cos material, que un moviment muscular repetit mil vegades sense la participació de l'esperit en interès i sensació de plaer tindrà un efecte molt pobre en comparació al d'una activitat en què entra en joc el nen en la seva integritat.

Es notori, avui — diu més avall — el descontentament general dels resultats de l'educació instructiva i il·lustrativa. En el fons, aquesta crítica es basa en el que la instrucció sola no prepara per a la vida. I, en realitat, la present escola tradicional de finalitat instructiva tingué el seu origen en els principis de l'edat moderna de la maquinària i dels governs populars. Nasqué de la necessitat de proporcionar coneixements elementals de lectura, escriptura i comptes als operaris de les noves fàbriques i als ciutadans dels nous governs populars. No pretenia educar, en el sentit de donar una preparació més àmplia per a la vida, que sempre havia proporcionat la família en el contacte directe amb les múltiples fases de la vida possible en una època de civilització no tan complexa.

I avui dia les democràcies estan en crisi precisament perquè necessiten un altre tipus de ciutadà més conscient, més capaç de vida intel·lectual i espiritual pròpia, que no el que produeix la vida restringida i artificial de les grans ciutats. La complicada vida moderna ha modificat molt les influències educacionals de la societat creant algunes forces noves molt poderoses i pertorbadores de moral i costums tradicionals; per exemple, el cinema. De més d'això, ni les operacions de la vida més senzilles — menjar, vestir, viatjar — no es presenten avui en les seves relacions directes, sinó que totes es troben complicades, si més no pels factors mecànics que intensifiquen i augmenten totes les activitats fins al punt que són quasi incomprendibles per al nen, si no van acompanyades d'alguna explicació simplificada. De manera que les limitacions imposades a la llar en la seva funció educativa, i la multiplicació de factors, com el

cinema, d'una influència enorme, reclamen peremptòriament que l'escola unifiqui i completi la funció educativa de la societat. Però cal recordar que una educació instructiva que no té en compte que el nen és un ésser essencialment actiu i que no esguarda l'orientació del nen de cara als factors físics, morals i espirituals que constantment afaïonen el seu caràcter plàstic, està destinada a fracassar.

Tal vegada — afegeix — si poguéssim comunicar a les noves generacions en lloc de preceptes memoritzats, la simple aspiració al bé superior, i un concepte d'allò que és el bé comú, no tindríem mai una joventut tan desorientada com la d'avui. Un món canviat inunda amb els seus problemes una joventut mal equipada, amb costums mal adequats a les condicions noves, coneixements malgirbats, i desproveïda de la visió d'un destí. Els preceptes rígids, originats en circumstàncies molt diverses a les d'avui, només serveixen per a una desorientació més gran, sobretot de la joventut conscient que té por de tirar per la borda, junt amb els seus bagatges inútils, algun principi fonamental. La desorientació esdevé encara més gran quan l'educació corrent, lluny d'ajudar el jove a enfrontar amb clara intel·ligència l'aplicació serena i imparcial dels seus principis a totes les fases de la vida, més aviat el premia si accepta de memoritzar principis incoherents en els distints compartiments isolats en què es troba dividida la matèria dels seus estudis. D'aquesta manera tendeix a augmentar la natural inclinació humana a no prendre's la molèstia intel·lectual i espiritual de pensar amb claredat i consciència enlairada. Així, l'home d'avui troba fàcil d'albergar una moral per als seus negocis, una altra de distinta per a la seva vida familiar, una altra per a la seva vida de club i una altra en relacions polítiques i internacionals. El conflicte mental i espiritual produït per aquesta discrepància és assenyalada per alguns pensadors com una de les causes més greus de la impotència espiritual d'avui, No s'ha establert l'èxit de la present ensenyança de la moralitat. Al contrari, molts arriben a creure que la millor preparació moral per a una època inestable i de transició seria impartir a la joventut la simple voluntat de cercar indefectiblement a través de tots els costums i de totes les normes de conducta, allò que contribueix al bé sempre superior.

